

1

Czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać 40 godzin na tydzień.

/art. 42 ust. 1 KN/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK, SPECJALISTA PRAWA PRACY.

2

---

2. W ramach czasu pracy, o którym mowa w ust. 1, oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany jest realizować:

- 1) zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w wymiarze określonym w ust. 3 lub ustalonym na podstawie ust. 4a albo ust. 7;
- 2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów;
- 3) zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK, SPECJALISTA PRAWA PRACY.

3

2b. W ramach: zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nauczyciel jest obowiązany:

- 1) uczestniczyć w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego;
- 2) innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nauczyciel jest obowiązany uczestniczyć w przeprowadzaniu odpowiednio: egzaminu ósmoklasisty, egzaminu zawodowego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i egzaminu maturalnego - z wyjątkiem części ustnej.

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

4

2c. Nauczyciel prowadzi zajęcia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w ramach zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

2d. W ramach zajęć i czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nauczyciel nie prowadzi zajęć świetlicowych oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

/art. 42 KN/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

5

W myśl § 6 ust. 2 ZasPomPsychPedR w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

- 1) klas terapeutycznych;
- 2) zajęć rozwijających uzdolnienia;
- 3) zajęć rozwijających umiejętności uczenia się;
- 4) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
- 5) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

6

W myśl § 6 ust. 2 ZasPomPsychPedR w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

[...]

6) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu - w przypadku uczniów szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych;

7) zindywidualizowanej ścieżki kształcenia;

8) porad i konsultacji;

9) warsztatów.

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

7

Zatem realizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez nauczycieli (np. zajęcia wyrównawcze czy zajęcia rozwijające uzdolnienia) po nowelizacji odbywać się powinna w ramach obowiązkowego pensum zajęć, nie zaś zajęć statutowych. Opcjonalnie praca ta może być wykonywana w ramach godzin ponadwymiarowych - za dodatkowym wynagrodzeniem, o którym mowa w art. 35 ust. 3 KN.

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

8

1. Nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć obowiązuje pięciodniowy tydzień pracy. Nauczycielom doksztalającym się, odbywającym szkolenie branżowe, wykonującym inne ważne społecznie zadania lub - jeżeli to wynika z organizacji pracy w szkole - dyrektor szkoły może ustalić czterodniowy tydzień pracy.

/art. 42c KN/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

9

2. W szkołach, w których praca odbywa się we wszystkie dni tygodnia, nauczyciel korzysta co najmniej raz na dwa tygodnie z dwu kolejnych dni wolnych od pracy, z których jeden musi przypadać w niedzielę. Nie dotyczy to nauczyciela pracującego w systemie kształcenia zaocznego.

/art. 42c KN/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

10

---

3. Za zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze, wykonywane w dniu wolnym od pracy, nauczyciel otrzymuje inny dzień wolny od pracy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zamiast dnia wolnego nauczyciel otrzymuje odrębne wynagrodzenie, w wysokości ustalonej w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie [art. 30 ust. 5.](#)

/art. 42c KN/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

11

---

4. Za pracę w święto, przypadające poza dwoma dniami w tygodniu wolnymi od pracy, nauczyciel otrzymuje inny dzień wolny od pracy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zamiast dnia wolnego nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3, ze 100% dodatkiem.

/art. 42c KN/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

12

Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził dodatkowe wynagrodzenie, o 57 proc. wyższe od normalnej pensji. Sąd okręgowy podtrzymał ten wyrok (sygn. VI P 165/07).

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

13

Kobiecie w ciąży, osobie wychowującej dziecko do lat 4 oraz nauczycielowi w trakcie odbywania stażu nie przydziela się pracy w godzinach ponadwymiarowych bez ich zgody.

/art. 35 ust. 4 KN/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

14

Delegacje

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

15

Pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza **stałym miejscem pracy** przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową.

/art. 77(5) § 1 KP/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

16

Jednocześnie jak wynika z art. 29 § 1 pkt 2 KP strony określają w umowie o pracę **miejsce wykonywania pracy**. Jak się powszechnie przyjmuje dopiero wyjazd poza granice gminy gdzie znajduje się siedziba pracodawcy lub stałe miejsce pracy (np. szkoła) powoduje po stronie pracodawcy zastosowania przepisów o delegacjach. Dopóki nauczyciel porusza się na terenie gminy, gdzie siedzibę ma szkoła, formalnie nie jest „w delegacji”

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

17

1. Pracownikowi, który w czasie podróży krajowej lub podróży zagranicznej poniósł inne niezbędne wydatki związane z tą podróżą, **określone lub uznane przez pracodawcę**, zwraca się je w udokumentowanej wysokości.
2. Wydatki, o których mowa w ust. 1, **obejmują opłaty za bagaż, przejazd drogami płatnymi i autostradami, postój w strefie płatnego parkowania, miejsca parkingowe oraz inne niezbędne wydatki** wiążące się bezpośrednio z odbywaniem podróży krajowej lub podróży zagranicznej.

/ § 4. rD/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

18

1. Pracownik dokonuje rozliczenia kosztów podróży krajowej lub podróży zagranicznej nie później niż w **terminie 14 dni** od dnia zakończenia tej podróży.

2. Do rozliczenia kosztów podróży, o których mowa w ust. 1, pracownik załącza dokumenty, w szczególności rachunki, faktury lub bilety potwierdzające poszczególne wydatki; nie dotyczy to diet oraz wydatków objętych ryczałtami. **Jeżeli przedstawienie** dokumentu nie jest możliwe, pracownik składa pisemne oświadczenie o dokonanym wydatku i przyczynach braku jego udokumentowania.

/ § 5. rD/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

19

Dieta w czasie podróży krajowej jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia i wynosi **30 zł za dobę podróży.**

/ § 7. rD/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

20

Jeżeli podróż trwa nie dłużej niż dobę i wynosi:

- a) mniej niż 8 godzin – dieta nie przysługuje,
- b) od 8 do 12 godzin – przysługuje 50% diety,
- c) ponad 12 godzin – przysługuje dieta w pełnej wysokości.

/ § 7. rD/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

21

Jeżeli podróż trwa dłużej niż dobę, za każdą dobę przysługuje dieta w pełnej wysokości, a za niepełną, ale rozpoczętą dobę:

- a) do 8 godzin – przysługuje 50% diety,
- b) ponad 8 godzin – przysługuje dieta w pełnej wysokości.

/ § 7. rD/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

22

Kwotę diety, o której mowa w ust. 1, zmniejsza się o koszt zapewnionego bezpłatnego wyżywienia, przyjmując, że każdy posiłek stanowi odpowiednio:

- 1) śniadanie - 25% diety;
- 2) obiad - 50% diety;
- 3) kolacja - 25% diety.

/ § 7. 4 rD/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

23

Jeśli podróż służbowa trwała od 8 do 12 godzin, a pracownik miał zapewniony obiad, należność z tytułu diety nie występuje. Obliczona zgodnie z § 7 ust. 2 pkt 1 lit. b połowa diety (15 zł) podlega bowiem zmniejszeniu o koszt obiadu, tj. o 15 zł (50% z 30 zł = 15 zł). (...)

(Stanowisko Departamentu Prawa Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z 14 marca 2013 r.)

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

24

Sytuacja, gdy nauczyciel jest zobowiązany do odbywania zajęć nauczania indywidualnego na terenie tej samej gminy, gdzie mieści się szkoła (czyli siedziba pracodawcy) nie jest uregulowana w treści K.p.

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

25

Wyznaczenie przez pracodawcę jako zadania roboczego wyjazdu niebędącego podróżą służbową, wymagającego dla jego wykonania poniesienia przez pracownika dodatkowych kosztów, uzasadnia roszczenie o ich zwrot przez pracodawcę (art. 742 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

**/Wyrok SN z dnia 12 marca 2009 r. II PK 198/08;
OSNP 2010/21-22/255/**

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

26

Regulamin pracy

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

27

Regulamin pracy, określając prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników związane z porządkiem w zakładzie pracy, powinien ustalać w szczególności:

- 1) organizację pracy, warunki przebywania na terenie zakładu pracy w czasie pracy i po jej zakończeniu, wyposażenie pracowników w narzędzia i materiały, a także w odzież i obuwie robocze oraz w środki ochrony indywidualnej i higieny osobistej;
- 2) systemy i rozkłady czasu pracy oraz przyjęte okresy rozliczeniowe czasu pracy;

/art. 104(1) § 1 KP /

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

28

[...]

Niedziela obejmuje 24 kolejne godziny, poczynając od godziny 6⁰⁰ w tym dniu, chyba że u danego pracodawcy została ustalona inna godzina.

/art. 133 § 3 KP /

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

29

Pracownikowi, który ze względu na okoliczności przewidziane w art. 151 § 1 wykonywał pracę w dniu wolnym od pracy wynikającym z rozkładu czasu pracy w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy [„WOLNA SOBOTA”], przysługuje w zamian inny dzień wolny od pracy udzielony pracownikowi do końca okresu rozliczeniowego, w terminie z nim uzgodnionym.

/art. 151(3) KP /

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

30

Pracownikowi wykonującemu pracę w niedziele i święta, [...], pracodawca jest obowiązany zapewnić inny dzień wolny od pracy:

- 1) w zamian za pracę w niedzielę - w okresie 6 dni kalendarzowych poprzedzających lub następujących po takiej niedzielę;
- 2) w zamian za pracę w święto - w ciągu okresu rozliczeniowego.

/art. 151(11) § 1 KP /

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

31

Jeżeli nie jest możliwe wykorzystanie w terminie wskazanym w § 1 pkt 1 dnia wolnego od pracy w zamian za pracę w niedzielę, pracownikowi przysługuje dzień wolny od pracy do końca okresu rozliczeniowego, a w razie braku możliwości udzielenia dnia wolnego od pracy w tym terminie - dodatek do wynagrodzenia w wysokości określonej w art. 151¹ § 1 pkt 1, za każdą godzinę pracy w niedzielę.

/art. 151(11) § 2 KP /

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

32

Jeżeli nie jest możliwe wykorzystanie w terminie wskazanym w § 1 pkt 2 dnia wolnego od pracy w zamian za pracę w święto, pracownikowi przysługuje dodatek do wynagrodzenia w wysokości określonej w art. 151¹ § 1 pkt 1, za każdą godzinę pracy w święto.

/art. 151(11) § 3 KP /

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

33

Pracownik pracujący w niedziele powinien korzystać co najmniej raz na 4 tygodnie z niedzieli wolnej od pracy. Nie dotyczy to pracownika zatrudnionego w systemie czasu pracy, o którym mowa w art. 144.

/art. 151(12) KP /

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

34

Pracownicy niepedagogiczni

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

35

Jeżeli wymagają tego potrzeby jednostki, w której pracownik samorządowy jest zatrudniony, na polecenie przełożonego wykonuje on pracę w godzinach nadliczbowych, w tym w wyjątkowych przypadkach także w porze nocnej oraz w niedziele i święta.

/art. 42 ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

36

Przepisu ust. 2 nie stosuje się do kobiet w ciąży oraz, bez ich zgody, do pracowników samorządowych sprawujących pieczę nad osobami wymagającymi stałej opieki lub opiekujących się dziećmi w wieku do ośmiu lat.

/art. 42 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

37

Pracownikowi samorządowemu za pracę wykonywaną na polecenie przełożonego w godzinach nadliczbowych przysługuje, według jego wyboru, wynagrodzenie albo czas wolny w tym samym wymiarze, z tym że wolny czas, na wniosek pracownika, może być udzielony w okresie bezpośrednio poprzedzającym urlop wypoczynkowy lub po jego zakończeniu.

/art. 42 ust. 4 ustawy o pracownikach samorządowych/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

38

Pracownikowi samorządowemu za pracę wykonywaną na polecenie przełożonego w godzinach nadliczbowych przysługuje, według jego wyboru, wynagrodzenie albo czas wolny w tym samym wymiarze, z tym że wolny czas, na wniosek pracownika, może być udzielony w okresie bezpośrednio poprzedzającym urlop wypoczynkowy lub po jego zakończeniu.

/art. 42 ust. 4 ustawy o pracownikach samorządowych/

MICHAŁ OLESIAK
PRAWNIK. SPECJALISTA PRAWA PRACY.

39

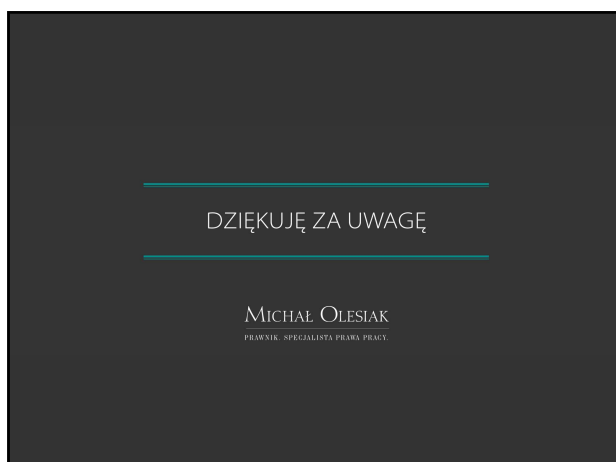

40
